



ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-62/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-483/2023.)

Érintett szerv: Debreceni Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

Balogh Kornél (.....) alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2023. június 22-én két civil ruhás rendőr hatolt be az otthonába. Beadványában előadta, hogy miután hazaérkezve azzal szembesült, hogy két ismeretlen lép ki a házából, a 112-es segélyhívón keresztül rendőri segítséget kért. Ekkor derült ki számára, hogy nyomozók lehetnek a behatolók. A panaszos álláspontja szerint azonban hiába kért rendőri segítséget, mivel túl hosszú idő telt el a rendőrök kiérkezéséig, így az érintett két személy már nem volt a helyszínen, őket igazoltatni, illetve számonkérni már nem tudták.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panaszos – 2023. június 18-án kelt és 2023. június 19-én érkeztetett – feljelentés tárgyú beadványt küldött a Rendőrkapitányság részére „égési sérülések és egyébektől”. Tekintettel arra, hogy a feljelentés rövid és hiányos volt, szükségessé vált a panaszos lakcímén felvilágosítás kérése a feljelentésben foglaltak tisztázása érdekében.

Fentiekre tekintettel a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály állományában szolgálatot teljesítő *P. M. r. fhdgy. és L. I. r. fztls.* 2023. június 22-én 14 óra 20 perc körüli időben – az Rtv. 32. §-ában foglaltak alapján – felvilágosítás kérése céljából megjelentek a panaszos lakcímén.

A nyomozók először a panaszos szomszédjával vették fel a kapcsolatot, aki megmutatta nekik, hogy a panaszos pontosan melyik házban él. Ezt követően a nyomozók gyalogosan jelentek meg a panaszos ingatlana előtt, és mivel csengő nem volt, több alkalommal verbálisan igyekeztek felhívni a panaszos figyelmét. Mindez nem vezetett eredményre, mivel – mint kiderült – a panaszos ekkor nem tartózkodott otthon.

Az éppen hazaérkező panaszos kiabálni kezdett az őt kereső rendőrökkel, hogy „betörök, mit keresnek az ingatlanomban”. A nyomozók tájékoztatták a panaszost, hogy az általa tett feljelentés tisztázása céljából érkeztek a helyszínre és kérték az adatainak az egyeztetését. A panaszos a tájékoztatást figyelmen kívül hagyta, zavart állapotba került, és azt hangoztatta, hogy a helyszínen lévő civil ruhás nyomozók hozzá betörtek, elloptak tőle valamit és értesíteni fogja a rendőrséget.

Amikor a panaszos belépett az ingatlana területére, a nyomozók követték annak reményében, hogy végül szót tudnak érteni a panaszossal. Mindez nem vezetett eredményre, a panaszos 14 óra 27 perckor mobiltelefonjáról bejelentést tett a 112-es hívószámú segélyhívón és közölte, hogy két rendőr hatolt be az ingatlanába, a kaput és az azon lévő lakatot megrongálták, ezért rendőri segítségre van szüksége.

A segélyhívás eredményeként a rendőrök, a náluk lévő EDR rádión keresztül hallották, hogy a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletes érdeklődik, hogy a panaszos lakcímén intézkedik-e valaki. Ezt hallva – a panaszos jelenlétében – azonnal jelentették, hogy a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Életvédelmi Alosztály nyomozóiként – feljelentés tisztázása céljából – hivatalos eljárás keretében tartózkodnak a címen. A panaszos az elhangzottakat figyelmen kívül hagyta és továbbra is azt hangoztatta, hogy a helyszínen lévő rendőrök betörtek. A panaszost a helyszínre érkező szembe szomszédja sem tudta megnyugtatni és ismételten hívta a segélyhívót.

Mivel a panaszossal érdemben kommunikálni nem lehetett, a nyomozók elindultak a szolgálati gépkocsi irányába, amely során *P. M. r. fhdgy.* ismételten jelentette a TIK felé, hogy ők tartózkodtak a címen hivatalos eljárás keretében, majd – mivel sem szabálysértés, sem bűncselekmény elkövetése nem merült fel – 14 óra 45 perckor elhagyták a helyszínt.

2. A panaszos bejelentésére 16 óra körüli időben érkezett a helyszínre *P. T. r. tzls.* és járőrtársa. A helyszínre érkező járőröknek – a még mindig zavart állapotban lévő – panaszos előadta, hogy megjelent nála két férfi, akik rendőröknek adták ki magukat. Miután a TIK tájékoztatást adott a történetekről, a járőrök próbálták elmagyarázni a panaszosnak, hogy nála korábban hivatalos eljárás keretében jártak a civil ruhás nyomozók, azonban a panaszos továbbra is azt állította, hogy hozzá betörtek. A rendőrök a panaszossal együtt mentek be a telekre, hogy a bejelentés valóságát ellenőrizzék. Mivel az intézkedő rendőrök a helyszínen bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetését megállapítani nem tudtak, a helyszínről – a TIK irányába történő jelentést követően – távoztak.

3. A rendelkezésre álló rendőrségi jelentések alapján – a panaszos állításával szemben – *P. M. r. fhdgy. és L. I. r. fztls.* a panaszos ingatlanához érkezve azt tapasztalták, hogy az utcafronti kiskapu nyitott állapotban volt, valamint a kiskapu lakatpántján elhelyezett lakat szintén nyitva volt. A kapuból látható volt a lakóépület ajtaja is, amely fa szerkezetű, rajta szőnyeggel, azon kilincs vagy zár nem volt látható. A rendelkezésre álló adatok szerint – a panaszos által

előadottakat cáfolva – a panaszos haza érkezésekor a civil ruhás nyomozók a panaszos kapuján kívül tartózkodtak. A beszerzett iratok tanúsága szerint a nyomozók – azért, hogy a panaszos által tett hiányos feljelentés részleteit tisztázni tudják – csak azt követően léptek be a panaszos telkére, miután oda a panaszos „önkívületi állapotban” bement, és csak annak érdekében, hogy megkíséreljék tisztázni a helyzetet. A nyomozók által készített feljegyzések szerint a panaszos lakóházába sem a vele történő kapcsolatfelvétel során, sem azt megelőzően nem léptek be.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy pontosan mi történt a helyszínen.

4. A panaszos azon sérelme tekintetében, hogy számára csak a bejelentés során vált világossá, hogy a helyszínen lévő két férfi rendőr, valamint, hogy azok nevét nem tudta, a rendőri feljegyzésekben az került rögzítésre, hogy a rendőrök rögtön a megérkezésekor napszaknak megfelelően köszöntek, majd közölték a zavart állapotú panaszosnak, hogy a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának a nyomozói, továbbá – a szolgálati igazolványuk felmutatása mellett – a nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat is közölték. Tájékoztatták továbbá arról is, hogy – mivel a rendelkezésre álló telefonszámon elérni nem tudták – a 2023. június 18-án írt bejelentésének tisztázása céljából érkeztek a lakcímére.

A rendelkezésre álló feljegyzések szerint a fentieket többször is elismételték a panaszosnak, azonban nem tudtak vele szót érteni; azt kiabálta, hogy „ti betörök vagytok, a kaput ti nyitottátok ki, elloptatok valamit, még nem tudom, hogy mit, de azonnal értesítem a rendőrséget és a helyszínre helyszínelőt kérek”.

A panaszos azon kijelentését, hogy számára csak a bejelentéskor vált világossá, hogy az „ingatlanába behatoló férfiak” rendőrök, a rendőrségi feljegyzések és a bejelentésének hanganyagáról készült leirat is cáfolja. Az azonosítási kötelezettség vonatkozásában azonban nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

5. A rendelkezésre álló rendőrségi dokumentáció tanúsága szerint a helyszínre küldött rendőri egység 25 percen túli kiérkezésének az oka az volt, hogy a helyszínre irányított egységnek osztályvezetői utasításra meg kellett jelenniük egy korábban elkövetett hivatalos személy elleni erőszak miatt egy kórházban, majd azt követően érkeztek meg a címre 16 óra körüli időben.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos címén megjelent személyek rendőrök voltak, akik kellő jogalappal, az Rtv. 32. §-a alapján kezdeményeztek intézkedést a panaszos által tett feljelentés körülményeinek tisztázása érdekében. *Az intézkedés kezdeményezése tekintetében visszásság nem történt.*

2. A panaszban megfogalmazott késői kiérkezés vonatkozásában megállapítható, hogy a kiküldött rendőröknek, a helyszínre való érkezést megelőzően, az előjárói utasításnak eleget téve [Rtv. 11. § (1) bekezdés], egy erőszakos cselekmény ügyében kellett intézkedniük. Emellett a nagyjából fél órás kiérkezési idő – figyelemmel a vizsgált eset tisztázott körülményeire – nem tekinthető észszerűtlenül hosszúnak sem.

Fontos rögzíteni, hogy kizárólag a – 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet szerinti – „vészhelyzetnek”, illetve „egyéb veszélyes körülménynek” tekintendő helyzetekben kell haladéktalanul rendőrt küldeni egy helyszínre és intézkedést kezdeményezni. Mivel a TIK már a bejelentés során tisztázni tudta, hogy a két érintett személy rendőr, akik hivatalos minőségben

tartózkodnak a helyszínen, ilyen körülmény nem merült fel. Ezzel együtt a rendőrségnek minden jogellenes helyzetre reagálnia kell, legalább a tényállás tisztázásának erejéig (ld. pl. AJB-1373-29/2022. számú jelentés). Ahogy azonban arra a RI-AJBH-12/2020. számú jelentésben is felhívtam a figyelmet, az „azonnalos” rendőri beavatkozást nem igénylő, de az Rtv. 13. §-ában meghatározott körbe tartozó jogellenes cselekmények esetén, az intézkedési kötelezettségnek a bejelentés tárgya, jellege alapján, a rendelkezésre álló kapacitásnak megfelelően eleget tenni. *Mindezekre figyelemmel úgy foglaltam állást, hogy a kérés idejében visszásság nem történt.*

3. A panaszos által megfogalmazott egyéb sérelmek vonatkozásában a panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondások feszülnek, amely ellentmondásokat a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, *így ezek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kérésétől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos